

UCHWAŁA

Dnia 5 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wojciechowski

Protokolant starszy inspektor sądowy Mariusz Pogorzelski

po rozpoznaniu z udziałem Arkadiusza Gałaja - prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej - Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Ł., na posiedzeniu jawnym w dniu 5 listopada 2024 r., w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, wniosku prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej – Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Ł. z dnia 29 marca 2022 r., sygn. akt [...], o podjęcie uchwały w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej P. M. – sędziego Sądu Apelacyjnego w X. w stanie spoczynku za to, że:

1) w dniu 14 czerwca 1982 r. w Ł., jako sędzia Sądu [...] Okręgu Wojskowego w B. orzekający na sesji wyjazdowej w Ł., będąc tym samym funkcjonariuszem państwa komunistycznego, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi sędziami tegoż Sądu - członkami składu orzekającego, rozpoznając na rozprawie sprawę prowadzoną pod sygnaturą akt [...] przeciwko oskarżonemu T. P. przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wydał wyrok skazujący oskarżonego za czyn z art. 48 ust. 2 dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności z zaliczeniem stosowanego od dnia 13 maja 1982 r. tymczasowego aresztowania, którą skazany odbył w okresie do dnia 8 kwietnia 1983 r. w sytuacji, gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do przyjęcia, że oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona przypisanego mu czynu, a orzekając w sposób dowolny, sprzeczny z dowodami zgromadzonymi w toku postępowania, stosując przy tym wykładnię rozszerzającą zakres penalizowanych zachowań przyjął, iż T. P. w okresie od lutego do 13 maja 1982 r. w Ł., działając indywidualnie, a w dniu 13 maja 1982 r. wspólnie i w porozumieniu z A. R., sporządził, a następnie rozpowszechniał przez pozostawienie

w środkach komunikacji miejskiej, a także rozrzucanie w tłumie ludzi ulotek zawierających fałszywe wiadomości mogące wywołać niepokój społeczny lub rozruchy, podczas gdy sporządzone, a następnie rozpowszechniane przez oskarżonego ulotki stanowiły wyłącznie wyraz jego sprzeciwu wobec bezprawnie wprowadzonego stanu wojennego skutkującego pozbawieniem społeczeństwa podstawowych praw i wolności obywatelskich deklarowanych przez Konstytucję PRL i gwarantowanych przez prawo międzynarodowe, stosując w ten sposób wobec pokrzywdzonego w okresie obowiązywania stanu wojennego represje z powodu prezentowanych i wyrażanych przez niego przekonań i poglądów społeczno-politycznych, naruszając tym samym jego prawa do wyrażania takich przekonań i opinii, a które to represje stanowiły poważne prześladowanie z powodu przynależności pokrzywdzonego do określonej grupy politycznej, czym dopuścił się zbrodni komunistycznej, stanowiącej jednocześnie zbrodnię przeciwko ludzkości, polegającą na pozbawieniu pokrzywdzonego wolności na okres trwający dłużej niż 14 dni, działając w ten sposób na szkodę interesu publicznego oraz interesu prywatnego pokrzywdzonego T. P., tj. o przestępstwo z art. 165 § 2 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U. z 2021 r., poz. 177) – dalej powoływana jako ustawa o IPN,

2) w dniu 17 listopada 1982 r. w Ł., jako sędzia Sądu [...] Okręgu Wojskowego w B. orzekający na sesji wyjazdowej w Ł., będąc tym samym funkcjonariuszem państwa komunistycznego, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi sędziami tegoż Sądu - członkami składu orzekającego, rozpoznając na rozprawie sprawę prowadzoną pod sygnaturą akt [...] przeciwko oskarżonemu M. T. przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wydał wyrok skazujący oskarżonego za czyn z art. 48 ust. 3 dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z zaliczeniem stosowanego od dnia 8 października 1982 r. tymczasowego aresztowania, którą skazany odbył w okresie do dnia 25 lutego 1983 r. w sytuacji, gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do przyjęcia, że oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona przypisanego mu czynu, a orzekając w sposób dowolny, sprzeczny z dowodami zgromadzonymi w toku postępowania, stosując przy tym wykładnię rozszerzającą

zakres penalizowanych zachowań przyjął, iż M. T. na początku października 1982 r. w Ł., działając indywidualnie oraz wspólnie i w porozumieniu z R. P. sporządził w celu rozpowszechniania około 700 egzemplarzy pisma „S.” nr [...] albo [...] oraz znaczną ilość ulotek zatytułowanych „Oświadczenie”, które to pisma i ulotki zawierały fałszywe wiadomości mogące wywołać co najmniej niepokój publiczny, podczas gdy sporządzone przez oskarżonego ulotki stanowiły wyłącznie wyraz jego sprzeciwu wobec bezprawnie wprowadzonego stanu wojennego skutkującego pozbawieniem społeczeństwa podstawowych praw i wolności obywatelskich deklarowanych przez Konstytucję PRL i gwarantowanych przez prawo międzynarodowe, stosując w ten sposób wobec pokrzywdzonego w okresie obowiązywania stanu wojennego represje z powodu prezentowanych i wyrażanych przez niego przekonań i poglądów społeczno-politycznych, naruszając tym samym jego prawa do wyrażania takich przekonań i opinii, a które to represje stanowiły poważne prześladowanie z powodu przynależności pokrzywdzonego do określonej grupy politycznej, czym dopuścił się zbrodni komunistycznej, stanowiącej jednocześnie zbrodnię przeciwko ludzkości, polegającą na pozbawieniu pokrzywdzonego wolności na okres trwający dłużej niż 14 dni, działając w ten sposób na szkodę interesu publicznego oraz interesu prywatnego pokrzywdzonego M. T., tj. o przestępstwo z art. 165 § 2 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy o IPN,

3) w dniu 24 czerwca 1982 r. w Ł., jako sędzia Sądu [...] Okręgu Wojskowego w B. orzekający na sesji wyjazdowej w Ł., będąc tym samym funkcjonariuszem państwa komunistycznego, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi sędziami tegoż Sądu - członkami składu orzekającego, rozpoznając na rozprawie sprawę prowadzoną pod sygnaturą akt [...] przeciwko oskarżonemu W. Z. przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wydał wyrok skazujący oskarżonego za czyn z art. 48 ust. 2 dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności z zaliczeniem stosowanego od dnia 17 marca 1982 r. tymczasowego aresztowania, którą skazany odbył w okresie do dnia 10 lutego 1983 r. w sytuacji, gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do przyjęcia, że oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona przypisanego mu czynu, a orzekając w sposób dowolny, sprzeczny z dowodami

zgromadzonymi w toku postępowania, stosując przy tym wykładnię rozszerzającą zakres penalizowanych zachowań przyjął, iż W. Z. w okresie od stycznia do marca 1982 r. w czasie trwania stanu wojennego na terenie B. – [...]– rozpowszechniał ulotki zawierające fałszywe wiadomości o poczynaniach władz PRL i sytuacji społeczno-politycznej w kraju, mogące wywołać niepokój publiczny, podczas gdy rozpowszechniane przez oskarżonego ulotki stanowiły wyłącznie wyraz jego sprzeciwu wobec bezprawnie wprowadzonego stanu wojennego skutkującego pozbawieniem społeczeństwa podstawowych praw i wolności obywatelskich deklarowanych przez Konstytucję PRL i gwarantowanych przez prawo międzynarodowe, stosując w ten sposób wobec pokrzywdzonego w okresie obowiązywania stanu wojennego represje z powodu prezentowanych i wyrażanych przez niego przekonań i poglądów społeczno-politycznych, naruszając tym samym jego prawa do wyrażania takich przekonań i opinii, a które to represje stanowiły poważne prześladowanie z powodu przynależności pokrzywdzonego do określonej grupy politycznej, czym dopuścił się zbrodni komunistycznej, stanowiącej jednocześnie zbrodnię przeciwko ludzkości, polegającą na pozbawieniu pokrzywdzonego wolności na okres trwający dłużej niż 14 dni, działając w ten sposób na szkodę interesu publicznego oraz interesu prywatnego pokrzywdzonego W. Z., tj. o przestępstwo z art. 165 § 2 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy o IPN,

uchwalił:

I. na podstawie art. 80 § 2c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 334 ze zm.) – dalej powoływana jako u.s.p., zezwala na pociągnięcie P. M. – sędziego Sądu Apelacyjnego w X. w stanie spoczynku do odpowiedzialności karnej za czyny opisane we wniosku prokuratura Instytutu Pamięci Narodowej - Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Ł. z dnia 29 marca 2022 r., sygn. akt [...];

II. na podstawie art. 129 § 3a u.s.p., obniża P. M. – sędziemu Sądu Apelacyjnego w X. w stanie spoczynku o 25% (dwadzieścia

pięć procent) wysokość jego uposażenia w stanie spoczynku na czas trwania postępowania dyscyplinarnego;

III. kosztami postępowania immunitetowego obciążyć Skarb Państwa.

[M. T.]

r.g.